

Kungl. Maj:ts tal

på rikssalen vid riksdagens öppnande

den 11 januari 1951.

Svenska män och kvinnor, valda ombud för Sveriges folk!

För första gången såsom Sveriges Konung hälsar Jag Eder välkomna till Edert ansvarsfulla och maktpåliggande värv.

Sedan 1950 års riksdag öppnades för jämnt ett år sedan, har Min käre fader, Hans Majestät Konung Gustaf V kallats hädan. Tung var den sorg, som härigenom drabbade Mig och Mitt hus. Jag har mött talrika och gripande bevis för att hela vårt folk deltagit i sorgen och saknaden efter en Konung, som befäst sitt minne i fäderneslandets hävder genom sin fosterlandskärlek, sin pliktuppfyllelse och sin nitälskan för freden. Min och de Minas sorg över den svåra förlusten av Vår familjs främste har lindrats av alla bevis på uppskattning av den hädangångnes person och gärning, liksom även de otaliga uttrycken för deltagande djupt rört och värmt Oss. Jag vill ännu en gång uttala Mitt och Min familjs varma tack härför.

Konung Gustafs nära 43-åriga, arbetsfyllda regeringstid har att framvisa en utveckling inom vårt land av högst betydande mått. Den har ock varit sällsynt händelserik, världshistoriskt sett, i det att två världskrig därunder rasat. Sverige förskonades från att däri deltaga. Allmänt känd är den bortgångne Konungens oavlåtliga strävan att förhindra, att vårt land direkt invecklades i konflikterna. Vid hans bortgång blev hans eftermäle sällsynt enstämmigt såväl inom landet som långt utanför dess gränser: en personlighet av ädelt mänsklig resning hade med Konung Gustaf V samlats till sina fäder.

Föredömet av Min faders plikttrohet och hans viljas redbarhet skall hjälpa Mig att bära Mitt stora ansvar. Jag hämtar också styrka därtill av vetenskapen att städe kunna möta Eder under ömsesidigt förtroende i gemensam strävan till rikets förkovran och vårt folks bästa.

Sveriges förhållande till främmande makter är gott. Det internationella läget har emellertid under 1950 undergått en allvarlig försämring. Sverige söker i detta läge att fullfölja sin traditionella utrikespolitik till fredens bevarande. Vårt land vill inom ramen för Förenta Nationerna lämna sin medverkan till alla åtgärder, som enligt vår uppfattning äro ägnade att medföra internationell avspänning och varaktig fred. De internationella

motsatsförhållandena kunna emellertid hastigt nog leda till en utveckling, som ställer oss inför stora faror och vanskligheter. Sveriges folk står obrottsligt samman i sin fasta beslutsamhet att värna landets frihet och oberoende.

Skärpningen av det utrikespolitiska läget har redan under hösten 1950 föranlett förstärkningar av såväl det militära som det civila försvaret. För nästa budgetår föreslås ökade anslag. Repetitionsövningar skola enligt värnpliktslagen anordnas i full omfattning. Utvecklingen kan göra det nödvändigt att föreslå Eder ytterligare åtgärder för höjande av försvarsberedskapen.

Under det gångna året hava såväl produktion som utrikeshandel utvecklats sig gynnsamt. Grunden för samhällsekonomin har därigenom stärkts. Utvecklingen utomlands har emellertid utsatt vårt lands ekonomi för betydande påfrestningar. De därav föranledda prisstegringarna, som ytterligare förstärkas genom bortfallet av subventioner, medföra tillsammans med väntade inkomstökningar en sänkning av penningvärdet. Härav uppkommer risk för en inflationsartad utveckling.

För att förhindra en fortsatt försämring av vårt penningvärde måste den ekonomiska politiken inriktas på en åtstramning inom skilda områden. Byggnadsregleringen har skärpts. Kreditgivningen liksom företagens möjligheter att förfoga över sina vinstmedel för investeringsändamål får begränsas. Förslag i sistnämnda avseende kommer att föreläggas Eder. Sträng sparsamhet i fråga om det allmännas utgifter är även nödvändig. De förslag till statsbudget, som Jag framlägger för Eder, präglas härav. I det samma eftersträvas dessutom att ernå ett sådant förhållande mellan inkomster och utgifter, att för kapitalbudgetens finansiering lånemedel endast i mindre utsträckning skola erfordras. Det är min förhoppning, att därest det världspolitiska läget icke ytterligare försämras, stabilisering av penningvärdet kommer att ernås med dessa åtgärder. Härigenom skulle hos de enskilda medborgarna den allmänna sparsamhet uppmuntras, som är nödvändig för den samhällsekonomiska balansens bevarande.

Det allvarliga ekonomiska läget förhindrar framläggandet av kostnadskrävande reformförslag för Eder. Dock kommer förslag till lag om tre veckors semester att underställas Eder. Vidare komma förslag till lag om religionsfrihet och till nya lagbestämmelser om ekonomiska föreningar att framläggas.

Även om sålunda framtiden i mer än ett avseende ter sig oviss, vilja vi emellertid se mot densamma med hoppfull förtröstan. Men vi vilja ock stå beredda att möta de faror och de svårigheter, som denna framtid kan bära i sitt sköte.

Nedkallande Guds välsignelse över Eder och Edert arbete förklarar Jag 1951 års riksmöte öppnat och förbliver Eder med all konungslig nåd och ynnest städse välbevågen.